Nr. 661. Udkommer hver Søndag. **Kjøbenhavn den 26 Mai 1872.** 2 Rdlr. Fjerdingaaret. **13de Bind.**

Indhold.

Provst B. J. Fog, af Jakob Paulli. — Hestetæmmeren Magner i New York. — De carlistiske Insurgenters Nederlag i Slaget ved Oroquieta. — Gaasetaarnet i Vordingborg, af J. Kornerup. — Vesuvs Udbrud, af Vilhelm Bergsøe. (Sluttet.) — Foraars- og Sommertoiletter.

Provst B. J. Fog.

Den 22de Mai 1872 var det femogtyve Aar siden, at Holmens Provst, Dr. phil. B. J. Fog blev kaldet til den præstelige Gjerning. Han begyndte i en Landsbymenighed, men efter ti Aars Forløb kom han til Kjøbenhavn som residerende Capellan ved Holmens Kirke. En Kreds af den talrige Menighed, som han her har vidst at samle, har ønsket at give ham et Beviis paa sin Høiagtelse, og at bringe ham sin Tak for den sjeldne og betydningsfulde Virksomhed, han saalænge har udøvet. Og da Holmens Kirke efterhaanden har været saa heldig at komme til at eie Portraiter af flere af de Mænd, der som Provster have været knyttede til Kirken, var det et berettiget Ønske, at denne Samling maatte blive forøget med et Billede af Provst Fog, saaledes som han virker nu, da han staaer i sin fulde Kraft. Det skulde paa samme Tid tolke ham hans Menigheds Følelser og bevare hans Træk for kommende Slægter. Paa den ovennævnte Festdag er derfor Provsten bleven anmodet om at give sit Samtykke til, at det paatænkte Billede kunde blive udført.

Dr. Fogs Menighed har saaledes sørget for, at der vil efterlades et ydre, varigt Minde om ham. Men selv om det Billede og den dertil knyttede Text, som »Illustreret Tidende« idag byder sine Læsere, i Modsætning hertil kun har et flygtigt Værd og en forbigaaende Betydning, kunne de dog maaskee tjene til Oplysning om Et og Andet; i ethvert Tilfælde slutte de sig til de mange andre Beviser paa Høiagtelse og Taknemmelighed, som Provst Fog sikkert har modtaget i Anledning af sin femogtyveaarige Virksomhed.

Det er bekjendt nok, at det ædruelig Sande, det Hæderlige, det Dygtige og Retskafne ofte kræver Tid for at kunne trænge igjennem og blive fuldt anerkjendt. Men det Samme er stundom nødvendigt ogsaa for det Fortrinlige, og i den første Tid, da Dr. Fog optraadte i Kjøbenhavn, tildrog hans Forkyndelse af Guds Ord sig ikke den almindelige Opmærksomhed, som den fortjente, og hvorpaa han senere har faaet saa rige Beviser i de stedse voxende Skarer, som Søndag efter Søndag samle sig om hans Prædikestol. Grunden hertil laa nærmest deri, at Mænd som Martensen, B. Münter, J. H. Paulli, Blædel o. A. virkede i deres fulde Kraft og under almindelig Tilslutning. Men Grunden maa vistnok ogsaa søges deri, at for den Præst, der bringer en oprindelig, charakteristisk Personlighed med til Embedet og ikke bevæger sig i det Almindelige og Ubestemte, kræves der Tid, førend han kan lære Menighedens Trang at kjende og klare for sig selv de Bevægelser eller Tvivl, som ere de herskende. Først naar Dette er skeet, kan han efter sin særegne Naadegave søge at klare Alt for Andre. At Dr. Fog imidlertid ikke savnede Yttringer af den Taknemmelighed, der er den bedste Løn for Præstens alvorlige Arbeide, vil let forstaaes. Og saa ofte som blot et eneste Menneske efter en Gudstjenestes Slutning i Sandhed kan og vil sige et taknemmeligt Ord til Den, der har talt, er der heri et tilstrækkeligt Vidnesbyrd om, at der ikke er arbeidet forgjeves.

Da Dr. Fog imidlertid snart kom til at staae i forreste Række blandt de danske Prædikanter, vil det vel ved denne Leilighed ikke være paa urette Sted at meddele nogle Oplysninger om hans Livs Historie. Jeg troer at kunne forudsætte, som almindelig antaget, at det har sin særegne Vanskelighed at skildre en endnu levende Personlighed. Mange i sig selv betegnende Smaatræk fra det daglige Liv, mange Udtalelser, som falde mellem Mand og Mand, og som i flere Henseender kunne være oplysende, har Ingen Ret til at fremdrage, saalænge Den, der skal skildres, endnu lever iblandt os — det hører med til at fuldstændiggjøre Billedet af en Bortgangen, og Samlivet bliver derved ligesom fortsat endnu en Stund. Men den Samtidige er berettiget til at fordre, at hvad der ikke er offentligt, faaer Lov til at forblive uden fremmed Indblanding. Ofte maa det naturligviis beroe paa et Skjøn, hvad der tør drages frem, og hvad ikke. Det er mit Haab, at jeg i det Følgende ikke maa overskride den rette Grændse.

Brun Juul Fog blev født den 11te Marts 1819 i Stege paa Møen. Hans Fader, pensioneret Capitain Laurits Fog, dyrkede dengang en lille Eiendoms Jorder. Der var i Alt sex Søskende, hvoraf B. J. Fog var den fjerde i Rækken. Om sin Moder siger han selv, at »Ingen er kommen i Berørelse med hendes freidige Troeskraft og stærke, opoffrende Kjærlighed, uden at føle sig tiltalt som af et Vidnesbyrd om, hvad sund og jævn Christendom kan udrette i et Menneske.« Hendes Indflydelse skyldte han da ogsaa, at den første Kjærlighed til Guds Rige blev vækket hos ham, og allerede som Barn skal han mangen Gang have siddet længe ved Stranden og seet ud over Havet, medens han tænkte paa de Ting, om hvilke hans Moder havde fortalt.

Opholdet paa Møen blev imidlertid ikke af lang Varighed. Hans Fader blev nemlig forflyttet til Kjøbenhavn, hvor han havde erholdt et Embede som Stadsveiermester, og hvor han »under trange Kaar med sjelden Opoffrelse arbeidede for sin talrige Børnefloks Fremgang.« Moderen og Børnene fulgte selvfølgelig med til Hovedstaden, hvor B. J. Fog indmeldtes som Elev i en Forberedelsesskole. I Stege havde han dog allerede prøvet Skolelivets Sorger og Glæder hos en Madam Gregorius, med hvem han af og til maatte dele sit Smørrebrød, for at det gjensidige, gode Forhold skulde vedligeholdes. Hjemme lærte han og hans Søskende deres Lectier ved samme Bord og samme Tællelys, som snart den Ene, snart den Anden søgte at trække saa tæt til sig som muligt.

Dr. phil. B. J. Fog, Provst for Holmens Provsti, R. af D. og D. M.